

Ақтан Төлеубаев атындағы жалпы орта білім беретін мектебінің 2021-2022 оқу жылы бойынша мектеп психологының жылдық атқарылған жұмыстарының талдау есебі

Мектептегі психологиялық қызметінің негізгі бағыттары.

- Психологиялық диагностика
- Психологиялық түзету-дамыту
- Психологиялық қалдын-алу
- Психологиялық кеңес беру
- Психологиялық ағарту

Бұл психологиялық қызметтің диагностика бағыты бойынша келесі жұмыстар атқарылды:

Қыркүйек айында 1

сынып оқушыларының мектепке психологиялық дайындығын анықтау мақсатында «Керн-Йерасик» тестісі алынды. Қабылдау, ойлауын.

мектепке деген мотивациясы, «Қисынсыздықтар», «Ұқсасын тауыпсыз», қорқыныш деңгейін анықтау тестері алынып,

нәтижесі шығарылып қорытынды жасалынды. 1-сынып

оқушыларымен баланың жекетұлғаретіндегі дамуы, бейімделуі,

өзіндік көзқарасының қалыптасуы, ой-өрісін кеңейту мақсатында

«Келтанысайық!» тақырыбында психологиялық тренинг-

жаттығу жүргізілді. жұмыс барысында «Мен және менің қасиетім!» жаттығуы.

оқушының мектепке деген көзқарасын анықтау мақсатында (сұрақ-жауап)

ойыны, жылы достық қарым-қатынасты қалыптастыру мақсатында

«Күн шуақты алаңқай» ойыны ойнатылды. Сабақтың соңында 1

сынып оқушыларының өзіндік көзқарасы қалыптасып, көңіл-күйлері көтеріліп,

ой-өрістері кеңейіп, бір-бірімен тығыз достық қарым-

қатынаста болуды үйренді. 1

сынып оқушыларының мектепке бейімделуіне байланысты ата-

аналарға психологиялық кеңес беріліп, жадына матаратылып,

түсіндірме жұмыстары жүргізілді.

Сонымен қатар 1

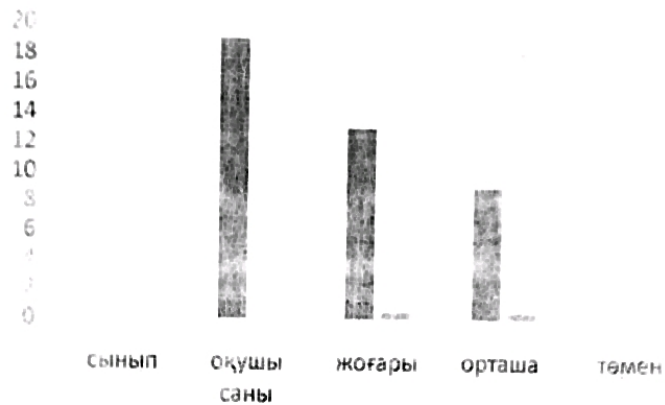
сынып оқушыларының сынып жетекшілеріне оқушылармен жүргізілген

диагностика жұмыстарының қорытындысы мен таныстырылып, кеңес беру

жұмыстары жүргізілді.

1 «а». Керн-

Йерасиктың «Мектепке қалыптасуын бағдарлаушы әдістемесінің» диаграммасы

1 сынып бойынша барлығы 23 оқушы қатысты. Сонын ішінде жоғары көрсеткіш 12 оқушы 56%, 11 оқушы орташа көрсеткіш 47%, төмен дейгейде 0 оқушылар саны жоқ.

Жылдан жылға оқушылардың бастауыш сыныптан орта буынға бейімделу кезеңі өзекті мәселе болып тұындайды. Оқушылар мектепке, мұғалім талабына, сыныптастарына үйренсе де, бейімделу проблемасы бар. Олар қайталанбаған әлеуметтік жағдайға үйренеді, жаңасынып жетекшісі, пән мұғалімдері жаңа пән. Әр мұғалім өз талабын қояды. Бұл кезбастапқы жеткіншектер, бала ағзасында физиологиялық өзгерістер оған, отта іс қалдырады.

5-сынып оқушыларының бастауыш буыннан орта буынға бейімделу кезеңінің жағдайын зерттеу жүргізілді. Зерттеуге 5-класс бойынша барлығы 19 — оқушы қатысты. Оқушылардың орта буынға бейімделуі, Филлипс сұрақнамасы, «Социометрия» әдістемелері жүргізілді. Бұл әдістемелер оқушылардың жеке даму деңгейі мен оқуға психологиялық дайындығын, оқушылардың мектеп өміріне бейімделу процесін анықтау мақсатында жүргізілді. Оқушылармен, сынып жетекшілері, пән мұғалімдері, пән көрсеткіштік зметтарапынан түзету және дамыту жұмыстары жүргізілді. Бейімделу үсгіндегі оқушыларға жүргізілген әрбір әдістемені талдап, анықтанған нәтиже бойынша ұсыныс беріліп, ұсыныстар бойынша жүйелі жұмыстар жүргізілді.

Оқу мотивациясына анықтау барысында 19 оқушы қатысты.

Нұсқау: Бакбакгүлінің суретін салып, әрбір күлтелеріне өтілетін сабақтарды жазыңдар.

Тапсырма:

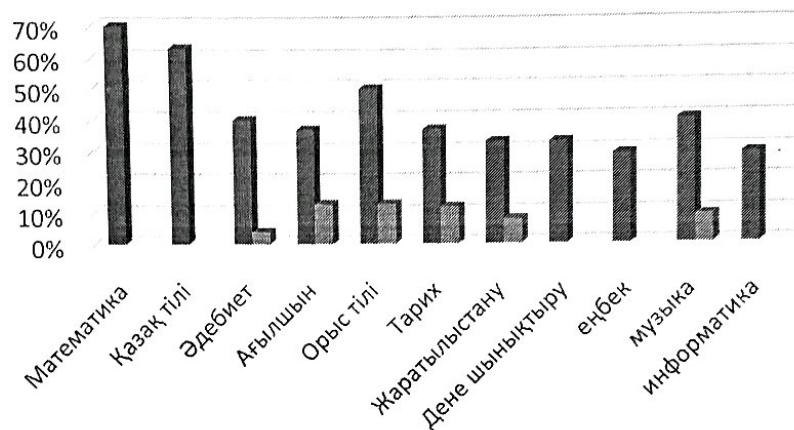
1. Еңқызықты өтетін, саған ұнайтын сабақты қызылтүспен боя.

2. Саған ұнамайтын сабақты қаратүспен боя.

Сабақ	Еңқызықты өтетін, саған ұнайтын сабақты қызылтүспен боя.	Саған ұнамайтын сабақты қаратүспен боя.
Математика	70%	
Қазақ тілі	63%	
Әдебиет	40%	40%

Ағылшын	37%	13%
Орыстілі	50%	13%
Тарих	37%	12%
Жаратылыстану	33%	8%
Дене шынықтыру	33%	
еңбек	29%	
музыка	40%	9%
информатика	29%	

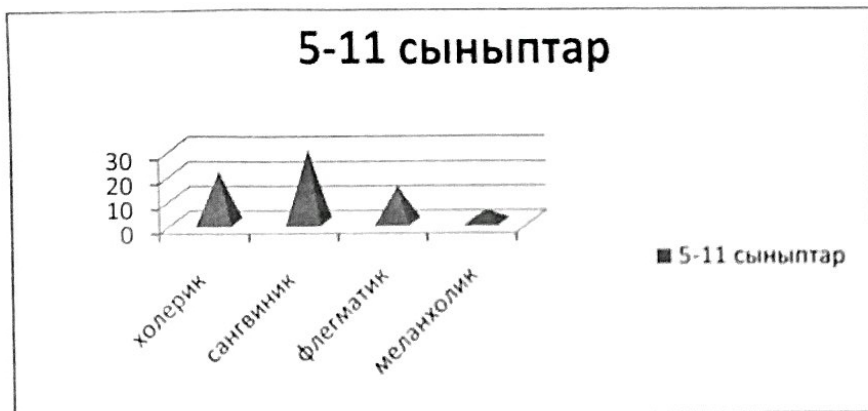
Оқу мотивациясының диаграммасы

«Бейімделу кезіндегі қиындықтар» тақырыбында 5 сыныпта ата-аналар жиналысы өтті. Осы жүргізілген психологиялық зерттеу нәтижесімен сынып жетекшілер мен ата-аналарға таныстырылып, ұсыныстар берілді.

Сонымен қатар 5-11 сыныптар арасында темпераментті анықтау мақсатында тест алынды. Нәтижесінде:

- А. Холерик 21 оқушы,
- Б. Сангвиник 15 оқушы,
- В. Флегматик 35 оқушы,
- Г. Меланхолик 0 оқушы.

Психологиялық түзету бағыты бойынша 1-ші сыныпта білім алушының мектепке бейімделуденгейін арттыруға бағытталған түзету-дамыту бағдарламасы, «Кинезиологиялық жаттығулар»

4 сынып оқушыларымен, 5-ші

сыныпта білім алушының мектепке бейімделуденгейін арттыруға бағытталған түзету-дамыту бағдарламасы, «Мамандықтаңдау», «Менің сүйікті мамандығым» 9-11 сынып оқушыларымен, үйденоқыту балалармен түзету дамыту сабақтары, 4-9

сынып оқушыларымен түзету дамыту сабақтары, «Мен зорлық зомбылыққа қарсымын» тренинг элементтері (7-

11), «Қақтығыс және одан шығу жолдары» 7-8 сынып оқушыларымен, «Демалу, босану, ширату тренингтерінің элементтерін қайталау», 11 сынып оқушыларын ҰБТ, қорытынды емтихан алдында қолдау бағдарламасы, 9-11

сынып оқушыларымен,

мектепшілік септетілген және тәуекел тобының балаларымен түзету-дамыту бағдарламалары құрылып, түзету жұмыстары жүргізілді.

Психопрофилактика және ағарту бағыты бойынша «Мен

және өмірімнің құндылықтары», қорытынды аттестаттауға

дайындалудың тиімді жолдары» 11 сыныптары «Көңіл-күйіңді көтеріп, қуана біл» 7-11 сынып оқушыларымен,

Қызбалаларға арналған ағартушылық жұмыстары,

Медиасауаттылық бойынша жұмыстар, «Буллинг және кибербуллингтен қалай қорғанамыз?» 5-11 сынып, «Мектептегі буллинг» (Мұғалімдермен), «Буллинг дегеніміз не?» видеоролик, «Ғаламтордың зияны» 5-11 сынып оқушыларымен,

«Жасөспірім суицидін аңалды-алу» ата-аналармен 9-10-11 сынып ата-

аналарымен, аутодиструктивті мінез-құлықтың алдыналу» 6-7-8 сынып ата-

аналарымен, «Қатыгездіксіз және зорлық – зомбылықсыз балалық шақ» 5-11

сынып ата-аналарымен, «Құқық бұзушылықтың алдыналу басты міндет» 5-11 сынып ата-аналарымен өткізілді.

Психологиялық кеңес беру бағыты бойынша ата-аналарға, оқушыларға, мұғалімдерге топтық, жеке кеңестер өзінің, шақырту мен оқушылы бойы берілді.

Сонымен қатар тақырыптық кеңестер берілді, жаднама таратылды.

Оқушылардың өзіндік кәсіптік таңдауына психологиялық түрде қалыптасуға баулу.

мамандықтандауға жәрдемдесу.

Жас өспірімдерге өзіндік кәсіптік тандауға көмек көрсетті, жекетұлғаның ерекшеліктерін ұзақ уақыт бақылау арқылы оқушының қай бағытқа бейі мекендігі, мақсатты бағыттылыққа жетекшілік ету.

Көбіне оқушының бойындағы қандай кәсіпке бейімділігі бар екендігін анықтауға немесе оқушы бойындағы жекелік сапанының дамуы, өзін тәрбиелеуі мен

оқушының практикаға психологиялық түрде дайындығын анықтау. «Жас өспірімдегі аутодеструктивті мінез-құлықтың себептері мен ерекшеліктері»

тақырыбында педагогтарға кеңестік көмек берілді. Сонымен қатар «Шексіз қарым-қатынаста әсілдері» тақырыбында жас мамандарға кеңес берілді.

Педагогтарға және ата-аналарға

«Үлгерімі төмен балалармен жұмыстың психологиялық ерекшеліктері» тақырыбында кеңестер берілді.

8-11 сынып оқушыларына «Аутодеструктивті мінез-құлықтығырықтан шығар жол емес» психологиялық кеңес берілді:

Қазіргі кездегі баланың дамуына, жекетұлға болып қалыптасуына ықпал етіп, ата-ана тәрбиесінің әдіс-тәсілдерін жетілдіре отырып, жағымды қарым-қатынас орнату «Балаңызға он жылы сөз» психологиялық кеңес беріліп жадына малар таратылды.

Қорытынды:

Мектептегі психологиялық қызмет жұмысын қорытындылай келе психологтың этикалық кодексін, концепциясын толықтай ұстана отырып педагогикалық күрдіске психологиялық олдау көрсету, бекітілген жылдық жоспар негізінде орындалды.

Оқушыларға, ата-аналарға және мұғалімдерге психологиялық қолдау бекітілген жоспар бойынша толықтай жұмыс жасау.

- Оқушылармен імді әдіс-тәсілдерді қолдана отырып, жекетұлға қызығушылығын арттыру және оның дамуындағы әртүрлі іқиыншылықтарды түзету.
- Мұғалімдермен бірлесе отырып, оқушылардың қызығушылықтары мен танымдық әрекеттерін анықтау.
- Ата-аналарымен бірлесе отырып, оқушылардың бойындағы жағымсыз қылықтарды анықтап, болдырмау.

Мектеп психологы:

Г.Макажанова